

PŘÍLOHA 1

a) Šun i legenda, savi bušol „Le Romengi glinda“ taj savi tejle skirindas jejkh Rumungrica, so bušolas Margita Reiznerová, taj gin e vorbi, te haťáres, pa sos si.

Margita Reiznerová
Le Romengi glinda

(Le Romengero gendalos / Zrcadlo Romů. In: Kale ruži / Černé růže. M. Hübschmannová (ed.). Hradec Králové, Krajské kulturní středisko 1990)

Kodo, so akánik phenou tumenge, sas kodo majinti anakelej angla bute beršen, inke atunči, kana e Rom sas ande pesko them. Mišto sas lenge, ká pár le terejdijas lengo kraj. Terejdijas pár le kadej, sar te aviloun leske čáče šavoura.

Taj jekhvar avilas kodo d'ejš taj kodo čáso, hoť musaj sas te žal-tar andaj kadi luma pi áver luma. Taj azír kharadas peste o kraj sa e Romen te vorbij lenca inke, mejk merla.

Phendas lenge: „Šunen mišto, so phenou tumenge taj len kodo ando šejro. Te merou, tume žana-tar andi luma. Dou tume po drom jejkh puráni glinda. Te dikhna andej la, žanna ko san, khatar avilan taj ká žan. Žanena, so sas taj so avla. Te ikrena paša pe, i glinda sikavla tumenge o drom, karink musaj-i te žan.

Akárká žana, dena tume páťiv, ká žanena te asaven e ávren taj te žutin le. Siťárdem tume sa, so siťilem amáre paponдар. Te ikrena lengi vorba, avla tumenge mišto.“ ...

[pro učitele]

Překlad nahrávky:

Romské zrcadlo

To, co vám teď budu vyprávět, se stalo před mnoha lety, kdy ještě Romové žili ve své zemi. Bylo jim dobře, protože jejich král o ně pečoval jako o své vlastní děti. Ale nadešel jeho den a král se musel odebrat na onen svět. Proto si zavolal všechny Romy a promluvil k nim:

“Až umřu, vy se rozejdete do všech stran. Dám vám na cestu starobylé zrcadlo. Podíváte-li se do něho, budete vědět kdo jste, odkud jste a kam jdete. Budete vědět, co bylo i co bude. Zrcadlo vám ukáže cestu, pokud budete držet pohromadě.

Kamkoli přijdete, dostane se vám úcty, protože budete předávat radost a dobro. Naučil jsem vás všemu, co jsem se naučil od našich předků. Budete-li si jejich zkušenosti vážit, povede se vám dobře”.....